
Propovjednik o hramu

4,17-5,6

Mudrosna tradicija

- **Očinska pouka**
 - Nova forma (“ti”) od Prop 4,17
 - Redovit običaj u 4,17:
- **ići u hram**
- **בית האלהים *bêt ha’elohîm* – dom pravoga Boga (4,17)**
 - Završetak pouke u 5,6:
 - Druga zaključna zapovijed (usp. 5,3b)
- **Pravoga se Boga boj!**

Bogoslužje na životnom putu

- ❑ Na što valja paziti (Prop 4,17)?
 - **Koraci – hod (4,17)**
 - ❑ Čuvati שמר (*šāmár*) – usp. vrt Gospodnji, zapovijedi
 - ❑ Zašto valja prići?
 - **Slušanje**
 - ❑ Usp. srce koje *sluša* (1 Kr 3)
 - **Suprotnost:**
 - **Biblijski bezumnici**
 - ❑ Prinos
 - ❑ Zao
-

Snaga ljudskoga govora

- Čovjekove riječi 5,1 ⇔ 3
- Oprez s riječima (5,1)
 - Razlog 5,1s.5s:
- Čovjek je zemaljski (1)
- Lud govor (2), ispraznost (6)
- Mogu navesti na grijeh (5)
- Predmet Božje ljutnje (5)
 - Zavjet (3)

Zavjetovanje

- ❑ 2x zahtjev u Prop 5,3:
- Ispuni! (*šalem*)
- Cijeniti vlastitu riječ
 - ❑ Pouka (5,4):
- Ne zavjetovati ⇔ zavjetovati pa ne ispuniti
 - ❑ Naknadno ispričavanje (5,5)
- Djelo ljudskih ruku (5,5) – zavjet?

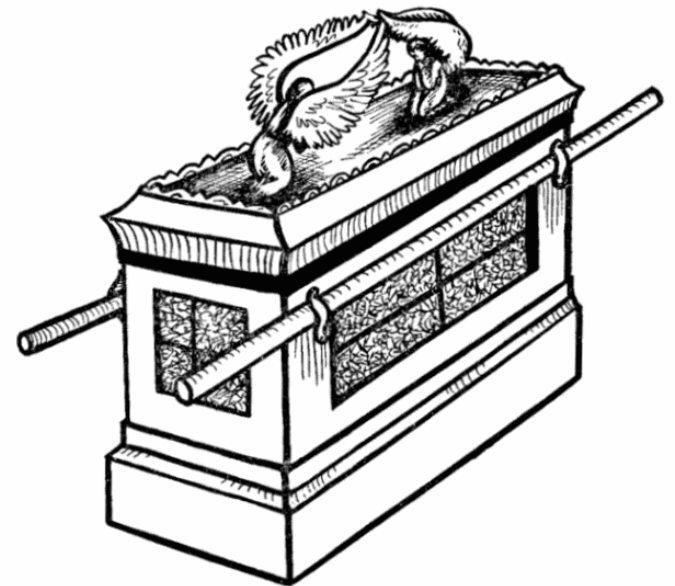
Snovi

- ❑ Značenje? (Prop 5,2.6)
- **Objava ili**
- **spavanje (u hramu) ili**
- **religijska maštanja?**
 - ❑ Odakle? (5,2)
- **Brige/poslovi**
 - ❑ Vrijednost (5,6)
- **Ispraznost**

Psalam 105

*Davidov poziv
na hvalu*

Mjesto psalma

- Čiji psalam?
- Ps 105 uz 103 – Davidov
- iz 1 Ljet 16,8-22?
- = Ps 105,1-5
- kovčeg saveza u Jeruzalemu
- 5 pohvalnica: Ps 103-107
 - “Blagoslivljaj” (ברכי *barakî* 103,1.22
104,1.35) – individualno. Novost u 105,1
 - “Dajte hvalu” (הודו *hodû* od ידה 105,1; 106,1; 107,1) – zajednički
 - Usp. već Aleluja *hal'êlû Jah* 104,35 –
 - slavite Gospodina (usp. 105,45; 106,48)
 - Ps 105 = Središnja pohvalnica

Uvod 105,1-6

- Imperativ u 2. mn. u Ps 15,1
 - a) hvalite, b) prizivajte, c) navješćujte (v1)
- Tko? – u v6 subjekt u vokativu:
 - “vi potomci Abrahama, sluge njegova, vi, sinovi Jakovljevi, njegovi izabranici”
 - Što se traži u 1-4:
 - Dajte hvalu v1, pjevate v2, dičite se v3, tražite v4
- Kome ih David šalje (v1)?
- *među narode!* (v1)
- Sjetite se! (זכר *zākar* v5) – kao v8.42
- Kao što se Gospodin sjeća (v8.42) – čega (v9.42)?
- Savez s Abrahamom (v9.42)

Savez i poslanje

- **Zaključak u v42-45:**
 - **Jer se sjetio v42 (tako Šarić, hebr. כִּי *kî*)**
 - **Što je učinio (v43s)?**
 - **izveo je narod i dao mu zemlju (v43s)**
 - **Svrha u v45?**
 - **Čuvati Toru (zakone = upute v45)**
 - **“Savez” ברית *berît* v8-10 = v8.42**
 - **riječ**
- **Glavni dio v7-41 opisuje *djela i čudes*a (usp. v1s)**
- **Primaju poslanje – tko u v17.26?**
 - **Josip (v17); Mojsije i Aron (v26)**

Božja pratnja

- אלהינו יהוה *'adonaj 'elohênû* (Ps 105,7)
- “*naš* Bog” (“mi”)
 - Poslije opis u 3. mn. (“oni”)
- II. dio: v7-15 praoci (koji? v9s)
- Abraham, Izak, Jakov
 - Božja riječ u v11.15:
 - “Tebi ću dati kanaansku zemlju” (v11)
 - “Ne dirajte... ne nanosite zla!” (v15)
 - Prvo *lutanje* u v7-11.12-15:
 - od Kaldeje do Kanaana i Egipta
 - do Labana i Ezava
- III. dio – v16-36: u Egiptu
 - spas od gladi (v16), boravište (v23)
⇔ “tlačitelj” (Šarić; KS: dušmanin, v24)
- IV. dio – v37-41: Izlazak

Otkupljenje

■ III. dio v16-25:

- v16-22: Josip od roba (v17) gospodar (v21)
 - Tko je Josipa bacio u ropstvo (v18)?
 - I glad od Boga (v16)
- v23-25: Narod –
- *pridošlice* u Egiptu (גור v23)
kao praoci u Kanaanu (גור v12)
 - Bog “okrenuo srce” Egiptu v25 (usp. v24)

■ IV. dio: v26-36 – Mojsije i Aron

- *Znaci i čudesa* (v27) – “egipatska zla”
 - od tame (v28) do smrti prvorođenaca (v36)

■ V. dio: v37-41 *znaci i čudesa* u pustinji

- Oblak i oganj (v39), mana i prepelice (v40), voda iz stijene (v41)
 - Djela treba naviještati, čudesa pripovijedati (v1s)

